

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
ADAM JASSER

DDK- 61-10/14/PM/AS

Warszawa, dn. 30 grudnia 2015 r.

DECYZJA NR DDK 24 / 2015

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331; Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz. U. z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz. U. 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 173) w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 945), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Banku Millennium Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie polegające na przekazywaniu we wzorcach umów o kartę płatniczą do rachunków bankowych (kart debetowych) informacji wskazującej na rozliczanie transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych, dla których nie przyznano limitu kredytowego, jedynie do wysokości środków dostępnych na rachunku bankowym, podczas gdy w praktyce dochodzić może do rozliczania dokonywanych za ich pomocą transakcji również w debet tego rachunku, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 171, poz. 1206 ze zm.) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 15 kwietnia 2014 r.

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 2 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Bank Millennium Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie obowiązek publikacji punktu I sentencji niniejszej decyzji – uwzględniając numer oraz datę wydania decyzji – na stronie internetowej przedsiębiorcy (w dacie wydania niniejszej decyzji jest to strona internetowa: <https://www.bankmillennium.pl/>) w ten sposób, że:

- odnośnik do treści punktu I sentencji decyzji zostanie umieszczony na stronie głównej w ciągu 30 (trzydziestu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji,
- treść punktu I sentencji decyzji wraz z ww. odnośnikiem będzie utrzymywana na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 1 (jednego) miesiąca.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego w związku z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża Bank Millennium Spółkę Akcyjną z siedzibą w Warszawie kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 34,60 zł (słownie: trzydzieści cztery złote sześćdziesiąt groszy), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. akt DDK-405-48/11) mające na celu wstępne ustalenie, czy działania banków związane z oferowaniem konsumentom kart płatniczych posiadających funkcję PayPass (tzw. kart zbliżeniowych) naruszają obowiązujące przepisy, co uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub podjęcie działań przewidzianych w odrębnych ustawach. Przedmiotowe postępowanie swoim zakresem objęło również działalność Banku Millennium Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie (dalej „Bank”).

W trakcie przedmiotowego postępowania zbadano treść wzorców umów stosowanych przez Bank oraz sposób i zasady wprowadzania na rynek kart płatniczych wyposażonych w funkcję umożliwiającą dokonywanie tzw. transakcji zbliżeniowych.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu wezwał Bank m.in. do przekazania:

- wzorców umów, w tym regulaminów, tabeli opłat i prowizji stosowanych przez Bank przy zawieraniu umowy o kartę płatniczą;
- wyjaśnień dotyczących sposobu rozliczenia tzw. transakcji zbliżeniowych, w tym w szczególności dokonywanych w trybie offline, tj. bez bezpośredniego połączenia terminalu płatniczego z Bankiem.

W odpowiedzi na to wezwanie Bank przekazał stosowane dokumenty i wyjaśnienia.

Analiza przedłożonych wyjaśnień i dokumentów wykazała, że Bank może dopuszczać się działań stanowiących praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 9 lipca 2014 r., Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie stosowania przez Bank praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na przekazywaniu we wzorcach umów o kartę płatniczą do rachunków bankowych (kart debetowych) informacji wskazującej na rozliczanie transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych, dla których nie przyznano limitu kredytowego,

jedynie do wysokości środków dostępnych na rachunku bankowym, podczas gdy w praktyce dochodzić może do rozliczania dokonywanych za ich pomocą transakcji również w debet tego rachunku, co mogło stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 3 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 171, poz. 1206; dalej „upnpr”). Postanowieniem o wszczęciu przedmiotowego postępowania, Prezes Urzędu na podstawie art. 123 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (dalej „kpa”) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej „uokik”), zaliczył w poczet dowodów w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy zebrany w trakcie postępowania wyjaśniającego o znaku: DDK-405-48/11/PM w zakresie dotyczącym działalności Banku.

Zawiadomieniem z tego samego dnia, Prezes Urzędu poinformował Bank o wszczęciu wobec niego przedmiotowego postępowania, przysługującym mu uprawnieniu do ustosunkowania się do przedstawionego zarzutu oraz wezwał Bank do przekazania aktualnie stosowanych wzorców umów.

W odpowiedzi Bank przekazał wzorce będące przedmiotem tego wezwania oraz poinformował o dokonanych zmianach treści wzorców umów o kartę płatniczą oraz wprowadzeniu możliwości wyłączenia funkcji umożliwiającej dokonywanie transakcji zbliżeniowych w trybie offline w większości wydawanych kart płatniczych (vide: ustalenia przedstawione w dalszej części przedmiotowej decyzji). W ocenie Banku zmiany te eliminują ewentualne zagrożenie niezamierzonego powstania ujemnego salda na rachunku w wyniku dokonywania transakcji, o których mowa w zdaniu poprzedzającym. Jednocześnie Bank podniósł, iż w momencie wprowadzenia kart zbliżeniowych nie miał możliwości wyłączenia funkcji dokonywania transakcji zbliżeniowych w trybie online *z uwagi na uwarunkowania techniczne leżące po stronie organizacji płatniczej*.

W kolejnym z pism (z dnia 12 sierpnia 2014 r.), Prezes Urzędu wezwał Bank do doprecyzowania przekazanych wyjaśnień dotyczących zakresu wskazanych powyżej zmian (wyjaśnienia, czy Bank dokonał zmiany treści umów poprzez wprowadzenie do nich postanowień informujących o możliwości powstania debetu w przypadku transakcji offline; wskazania, czy wzorce stosowane przy zawieraniu z konsumentami umów o kartę płatniczą zawierają postanowienia regulujące termin otrzymania przez Bank zlecenia rozliczenia transakcji dokonanych w trybie offline. Bank przedstawił wyjaśnienia wyżej wymienionych kwestii w piśmie z dnia 25 sierpnia 2014 r. Bank wskazał, że wysłał do wszystkich klientów, posiadających karty płatnicze, pismo informujące o zmianach regulaminu (zmiana ta weszła w życie 15 kwietnia 2014 r.). W odpowiedzi Bank zaznaczył również, że wzorce umów nie zawierają postanowień regulujących termin otrzymania zlecenia rozliczenia transakcji, co wynika z braku w tym zakresie uregulowań prawnych.

W związku z prowadzonym postępowaniem, Prezes Urzędu, w piśmie z dnia 10 września 2015 r., wezwał Bank do wskazania przychodu Banku osiągniętego w ostatnim zakończonym roku rozliczeniowym, sprawozdania finansowego Banku za ostatni zakończony rok rozliczeniowy, zeznania podatkowego Banku za ostatni zakończony rok rozliczeniowy, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 851 ze zm.). Ponadto, Prezes Urzędu wezwał do wskazania: od kiedy istniała możliwość rozliczania w debet rachunku transakcji autoryzowanych offline; ile kart z funkcjonalnością payWave wydano konsumentom we wskazanym okresie do dnia

14 kwietnia 2014 r.; ilu konsumentom w okresie od wskazanej daty do dnia 14 kwietnia 2014 r. rozliczono w debet rachunku transakcje autoryzowane offline; jaki szacunkowy przychód osiągnął Bank z dokonania rozliczeń w debet rachunku transakcji offline.

Wraz z pismem z dnia 28 września 2015 r. Bank przedłożył wymagane dokumenty (tj. sprawozdanie finansowe Banku wraz ze stosowną opinią biegłego rewidenta za ostatni rok rozliczeniowy, zeznanie podatkowe Banku za ostatni rok rozliczeniowy, a także informację o łącznej wysokości przychodu Banku osiągniętego w ostatnim zakończonym roku rozliczeniowym). Natomiast w piśmie z dnia 30 października 2015 r. Bank przekazał resztę informacji wskazanych w piśmie Prezesa Urzędu z dnia 10 września 2015 r.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 kpa, pismem z dnia 25 listopada 2015 r. Bank został poinformowany o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy przed wydaniem decyzji. Z powyższego uprawnienia Bank skorzystał w dniu 7 grudnia 2015 r.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje.

Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000010186. W ramach prowadzonej działalności Bank oferował do prowadzonych rachunków bankowych karty płatnicze wyposażone w funkcję umożliwiającą dokonywanie tzw. transakcji zbliżeniowych, tj. transakcji autoryzowanych poprzez zbliżenie karty do czytnika, a zatem bez konieczności wprowadzenia kodu PIN bądź składania podpisu przez posiadacza karty. Transakcje te dokonywane być mogły w dwóch trybach:

1. online – w ramach którego w trakcie transakcji dochodziło do połączenia terminalu płatniczego u akceptanta z Bankiem, co wiązało się z automatycznym sprowadzeniem wysokości dostępnych środków na rachunku (saldo);
2. offline – w ramach którego w trakcie transakcji nie dochodziło do połączenia terminalu płatniczego u akceptanta a Bankiem oraz sprawdzenia wysokości dostępnych środków na rachunku (saldo).

W przypadku transakcji zbliżeniowych w drugim z trybów dojść może do rozliczenia transakcji w ujemne saldo rachunku/debet w związku ze wspomnianym powyżej brakiem weryfikacji wysokości środków dostępnych na rachunku (dowód: wyjaśnienia Banku zawarte w piśmie z dnia 24 lipca 2013 r.).

Bank zawiera umowy o karty płatnicze przy zastosowaniu wzorców umów.

We wzorcu o nazwie *Regulamin ogólny otwierania i prowadzenia rachunków bankowych dla osób fizycznych w Banku Millennium S.A.* (zwanym dalej również: „Regulaminem”) w § 43. pkt 1. zamieszczone zostało postanowienie: *Bank realizuje transakcje dokonywane Kartą debetową wyłącznie do wysokości wolnych środków na ROR, z uwzględnieniem kwoty Limitu w koncie osobistym przyznanej do tego ROR, o ile szczegółowe zasady wykorzystania tego Limitu w koncie osobistym nie stanowią inaczej.* Przedmiotowe postanowienie zamieszczane było we wzorcach umów stosowanych co najmniej od 1 stycznia 2012 r.

Jednocześnie we wzorcach tych określone zostały opłaty związane z powstaniem zadłużenia po stronie posiadacza karty/rachunku – np. *opłata za monit telefoniczny* w wysokości 15 złotych (*vide*: Cennik usług Banku).

W listopadzie 2013 r. Bank rozpoczął wydawanie kart do rachunków z wyłączoną możliwością dokonywania transakcji zbliżeniowych offline oraz wdrożył proces wyłączenia możliwości dokonywania takich transakcji w stosunku do kart uprzednio wydanych. W wyniku tych działań na dzień 15 lipca 2014 r. Bank posiadał w swoim portfelu 575.061 kart debetowych wyposażonych w technologię zbliżeniową. W tej grupie 515.103 to karty, dla których transakcje offline zostały wyłączone. Zgodnie z wyjaśnieniami przekazanymi przez Bank pozostałe 59.958 kart to karty debetowe Visa Dobre Konto (payWave), dla których niemożliwe jest zastosowanie procedury wyłączania limitów offline z przyczyn technicznych leżących po stronie mikroprocesora karty i tzw. profilu aplikacji płatniczej na nim zawartej.

Jednocześnie Bank oświadczył, że co do zasady uwzględniał reklamacje konsumentów oraz dokonywał zwrotu kosztów związanych z przekroczeniem (dowód: oświadczenie Banku zawarte w pismach z dnia 24 lipca 2014 r. i 28 września 2015 r.).

Niezależnie od opisanych powyżej działań, z dniem 15 kwietnia 2014 r. Bank dokonał zmiany wzorców umów stosowanych przy zawieraniu umów o kartę płatniczą poprzez zastąpienie wskazanej powyżej klauzuli zawartej w § 43 pkt 1 Regulaminu postanowieniami opisującymi w sposób bardziej szczegółowy proces dokonywania transakcji zbliżeniowych wraz z informacją o tym, że korzystanie z funkcjonalności zbliżeniowej może spowodować przekroczenie dostępnego salda rachunku, jak również o konieczności dołożenia przez klientów należytej staranności w celu ograniczenia wystąpienia tego typu przekroczenia. Wprowadzono klauzule o następującej treści:

- I) „17. Transakcja zbliżeniowa na kwotę nie większą niż 50 PLN realizowana kartą wyposażoną w technologię Visa payWave może być dokonana bez założenia blokady środków na rachunku karty (jako transakcja w trybie offline), o której mowa w § 43 ust. 6. W przypadku dokonania transakcji bez założenia blokady dostępnych środków (transakcji w trybie offline) saldo rachunku karty nie jest pomniejszane w momencie dokonania transakcji, a następuje to po otrzymaniu przez Bank zlecenia płatniczego, zgodnie z § 43 ust. 4 i 5. Oznacza to, iż realizowanie transakcji o których mowa w niniejszym ustępie może spowodować przekroczenie dostępnego salda rachunku karty. Limity transakcji zbliżeniowych możliwych do dokonania w trybie offline są określone w Cenniku usług.”

(Paragraf 42 ust. 17 ww. Regulaminu)¹;

- II) „2. Z zastrzeżeniem ust. 4, transakcje, o których mowa w ust. 1, mogą być dokonane w następujący sposób:

1) stykowo – z fizycznym przedstawieniem karty, za pośrednictwem terminala płatniczego lub bankomatu, poprzez wprowadzenie karty do czytnika mikroprocesora lub paska magnetycznego,

¹ Zgodnie z *Cennikiem usług* limit dzienny transakcji zbliżeniowych w trybie offline wynosi 150 złotych.

2) zbliżeniowo (bezstykowo) – z fizycznym przedstawieniem karty, za pośrednictwem terminala płatniczego lub bankomatu, poprzez zbliżenie karty na odległość kilku centymetrów do czytnika zbliżeniowego. Transakcje zbliżeniowe mogą być dokonane:

- a) w trybie online (z założeniem blokady środków, o której mowa w § 43 ust. 6) lub
- b) w trybie offline (bez założenia blokady środków, o której mowa w § 43 ust. 6 i z zastrzeżeniem § 42 ust. 16).”

(Paragraf 42 ust. 2 ww. Regulaminu)

III) „9. Transakcje zbliżeniowe (bezstykowe) mogą być dokonane wyłącznie w terminalach płatniczych wyposażonych w czytnik zbliżeniowy i oznaczonych odpowiednio logo MasterCard/Maestro PayPass lub Visa payWave.

10. Ze względów bezpieczeństwa, przed wykonaniem pierwszej transakcji zbliżeniowej Kartą debetową, wymagane jest wcześniejsze wykonanie transakcji stykowej i autoryzowanie tej transakcji kodem PIN.

11. Z zastrzeżeniem ust. 12, transakcje zbliżeniowe w Polsce mogą być dokonywane z zachowaniem następujących zasad:

- 1) transakcje do kwoty 50 PLN są realizowane bez konieczności autoryzacji transakcji przez Posiadacza karty za pomocą kodu PIN,
- 2) transakcje powyżej kwoty 50 PLN są realizowane jako zbliżeniowe, z autoryzacją transakcji kodem PIN.

12. Transakcje zbliżeniowe nie mogą przekroczyć limitów dziennych transakcji zbliżeniowych w trybie offline i online, określonych w Cenniku usług.

13. Transakcje zbliżeniowe, o których mowa w ust. 11, dokonywane bez autoryzacji kodem PIN, w pierwszej kolejności obniżają limit dla trybu offline, natomiast transakcje zbliżeniowe dokonywane z autoryzacją kodem PIN obniżają limit dla trybu online.

14. W przypadku przekroczenia dziennego limitu transakcji zbliżeniowych:

- 1) realizowanych w trybie offline kolejna transakcja zbliżeniowa, będzie realizowana jako transakcja w trybie online,
- 2) realizowanych w trybie online, kolejna transakcja zbliżeniowa może być realizowana jako transakcja w trybie offline, jeżeli jest to transakcja dokonywana bez autoryzacji kodem PIN, o której mowa w ust. 11 i limit transakcji w trybie offline nie został przekroczony,
- 3) realizowanych w trybie offline i online, kolejna transakcja zbliżeniowa nie będzie zrealizowana. W tym przypadku płatność będzie mogła być zrealizowana jako transakcja stykowa.”

(Paragraf 42 ust. 9-14 ww. Regulaminu)

(dowód: oświadczenie Banku zawarte w piśmie z dnia 24 lipca 2014 r.)

Opisana powyżej zmiana wzorców umów objęła także klientów, którzy weszli w posiadanie kart wydanych na podstawie umów zawartych przed dniem wprowadzenia tych zmian – Bank w lutym 2014 r. wysłał do klientów informację o wprowadzeniu wskazanych powyżej postanowień do zawartych z nimi umów o kartę płatniczą.

W 2014 roku Bank osiągnął przychód w wysokości 3 345 512 000 zł (dowód: sprawozdanie finansowe Banku za 2014 r.). W okresie od 1 grudnia 2011 r. do 14 kwietnia 2014 r. transakcje kartami płatniczymi, które mogły spowodować przekroczenie salda, tj. gdy zaksięgowaniu transakcji na rachunku towarzyszyło przekroczenie dostępnego salda, dotyczyły 73 350 klientów. Klienci ci byli posiadaczami lub współposiadaczami łącznie 73 340 rachunków, z których 50 908 zostało obciążonych odsetkami z tytułu przekroczenia dostępnego salda. Łączna kwota odsetek zaksięgowanych w związku z przekroczeniem salda rachunku wyniosła w okresie od 1 grudnia 2011 r. do 14 kwietnia 2014 r. około 18 733 zł, co stanowi szacunkowy przychód Banku (dowód: oświadczenie Banku zawarte w piśmie z dnia 30 października 2015 r.).

Prezes Urzędu zważył, co następuje.

I. Ocena działań Banku w aspekcie zarzutu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Artykuł 24 ust. 2 uokik stanowi, iż przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Konsumentem w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 22¹ k.c. w zw. z art. 4 pkt 12 uokik). Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami. W związku z powyższym, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, iż spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- A) kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy;
- B) jest bezprawne;
- C) narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Ad A) Działanie przedsiębiorcy

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z jej art. 4 pkt 1 uokik, pod pojęciem tym należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 672). Natomiast w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Bank Millennium Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą w zakresie m. in. udzielania kredytów, świadczenia usług bankowych. Nie ulega zatem wątpliwości, iż posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 uokik. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ad B) Bezprawność działania

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów².

Jako zachowania przedsiębiorcy, które stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca wskazuje w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe (art. 24 ust. 2 pkt 3 uokik). Oznacza to, że jeśli mamy do czynienia z nieuczciwą praktyką rynkową w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, która jednocześnie narusza zbiorowe interesy konsumentów, takie działanie w świetle prawa może zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 3 upnpr zakazane jest stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych.

Stosownie do art. 4 ust. 1 upnpr, stosowana przez przedsiębiorcę wobec konsumentów praktyka rynkowa jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Przez praktykę rynkową rozumie się zgodnie z art. 2 pkt 4 upnpr – działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio lub pośrednio związane z promocją lub

² wyrok SOKiK z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. XVII AmA 45/07.

nabyciem produktu przez konsumenta. Pojęcie produktu wskazane w art. 2 pkt 3 upnpr ma szeroki zakres i obejmuje także usługę. Zatem działanie Banku związane z oferowaniem kart płatniczych spełnia powyższe kryteria i może zostać uznane za praktykę rynkową w rozumieniu niniejszej ustawy.

Klauzula generalna zawarta w art. 4 ust. 1 upnpr na okoliczność stosowania danej praktyki będzie podlegała stosownej konkretyzacji. Jednocześnie upnpr dokonuje podziału praktyk rynkowych na wprowadzające w błąd oraz agresywne praktyki rynkowe (art. 4 ust. 2 upnpr). Praktyki rynkowe wprowadzające w błąd mogą przybrać postać czynną i bierną, tj. polegać na działaniu (art. 5 upnpr) lub zaniechaniu (art. 6 upnpr) wprowadzającym w błąd.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Stosownie zaś do art. 5 ust. 1 upnpr praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. W świetle art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr praktyką taką być może w szczególności: rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji.

W przedmiotowej sprawie konieczne stało się rozważenie przez Prezesa Urzędu, czy postanowienie zawarte w § 43 pkt 1 Regulaminu postanowienie o treści: *Bank realizuje transakcje dokonywane Kartą debetową wyłącznie do wysokości wolnych środków na ROR, z uwzględnieniem kwoty Limitu w koncie osobistym przyznanej do ROR, o ile szczegółowe zasady wykorzystania tego Limitu w koncie osobistym nie stanowią inaczej* zawierało nieprawdziwą informację o zasadach rozliczenia przez Bank transakcji dokonywanych przy użyciu karty do ROR oraz, czy mogło ono wprowadzać przeciętnego konsumenta w błąd, i tym samym mogło powodować podjęcie przez niego decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął.

Upnpr posługuje się pojęciem przeciętnego konsumenta. To w odniesieniu do przeciętnego konsumenta powinna być dokonywana ocena każdej praktyki rynkowej, w tym praktyki polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd. Będące przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia zachowanie Banku powinno być zatem oceniane z perspektywy przeciętnego konsumenta. Dlatego zasadnym jest postawienie następującego pytania – czy przeciętny konsument mógł zostać wprowadzony w błąd poprzez zamieszczanie we wzorcach umów o kartę płatniczą postanowienia o zacytowanej powyżej treści.

Zgodnie z art. 2 pkt 8 upnpr przez przeciętnego konsumenta rozumie się konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny. Oceny tej powinno dokonać się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna czy umysłowa. W tym kontekście należy wskazać, że zawarcie umowy o kartę płatniczą, dla której zastosowanie znajdował wzorzec umowy, w którym zamieszczone zostało oceniane postanowienie oferowane było nieograniczonemu kręgowi konsumentów, nie zaś wybranej

grupie mającej wspólne, wyodrębnione cechy. Brak w związku z tym podstaw do formułowania, w świetle kwestionowanej praktyki, szczególnej grupy konsumentów, których owa praktyka mogła dotyczyć.

Przeciętnego konsumenta należy rozumieć jako dostatecznie dobrze poinformowanego, uważnego i ostrożnego przy uwzględnieniu czynników społecznych, kulturowych i językowych. Wskazanie na cechy takie jak: dostateczne poinformowanie, uwaga oraz ostrożność określa pewien zespół cech mentalnych konsumenta (jego „przeciętność”), polegającą na tym, że z jednej strony możemy wymagać od niego pewnego stopnia wiedzy i orientacji w rzeczywistości, lecz z drugiej strony nie możemy uznać, że jego wiedza jest kompletna i profesjonalna oraz że konsument nie ma prawa pewnych rzeczy nie wiedzieć. Przeciętny konsument nie posiada wiedzy specjalistycznej w danej dziedzinie, ale przede wszystkim rozumie kierowane do niego informacje i potrafi je wykorzystać do podjęcia świadomej decyzji dotyczącej produktu. Nie jest naiwny, ale z drugiej strony nie potrafi ocenić sytuacji tak jak profesjonalista. Niemniej jednak, nawet ostrożny, uważny konsument ma prawo do rzetelnej informacji, która przy założeniu dokonania z jego strony aktów staranności celem zrozumienia istoty oferty przedsiębiorcy, nie będzie wprowadzać w błąd.

W przedmiotowej sprawie należy przyjąć, że konsument literalnie interpretuje postanowienia zawarte w regulaminie ogólnym warunków otwierania i prowadzenia rachunków bankowych dla osób fizycznych. Jeśli wskazują one, że Bank realizuje transakcje dokonywane kartą debetową wyłącznie do wysokości wolnych środków na ROR, z uwzględnieniem kwoty limitu w koncie osobistym przyznanej do ROR, to konsument rozumie te postanowienia w sposób dosłowny i bezpośredni. Nie ma świadomości, że w praktyce dochodzić może do rozliczenia transakcji płatniczych również w debet tego rachunku. Posiadacz karty, opierając swoją wiedzę na informacjach zawartych w omawianym postanowieniu, miał prawo spodziewać się, że ewentualna próba dokonania zapłaty przy pomocy karty zakończy się niepowodzeniem w każdym przypadku, gdy środki na ROR nie będą wystarczające do jej przeprowadzenia.

W ocenie Prezesa Urzędu przeciętny konsument mógł zostać wprowadzony w błąd w wyniku zamieszczania przez Bank postanowienia wskazującego na rozliczanie transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych, dla których nie przyznano limitu kredytowego, jedynie do wysokości środków dostępnych na rachunku bankowym. Informacja ta bowiem nie była zgodna z prawdą. Jak wynika z wyjaśnień Banku, w sytuacji dokonywania transakcji zbliżeniowych w trybie offline dochodzić mogło (i dochodziło) do rozliczenia transakcji również w ujemne saldo rachunku, co związane było (jak wskazano to w części niniejszej decyzji zawierającej ustalenia poczynione w trakcie postępowania) z tym, iż w przypadku takich transakcji nie dochodzi do połączenia terminalu płatniczego z Bankiem, a tym samym do zweryfikowania wysokości środków znajdujących się na ROR, dla którego została ona wydana.

Zdaniem Prezesa Urzędu skutkiem tego wprowadzenia w błąd mogło być zniekształcenie zachowania rynkowego konsumenta – podjęcie przez niego decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Decyzja ta sprowadzać się mogła do dokonywania przez konsumentów transakcji, których nie dokonaliby w sytuacji posiadania wiedzy o możliwości rozliczenia transakcji w ujemne saldo rachunku. Sytuacje takie mogły

wystąpić, gdy konsument nie wyrażał woli dokonywania transakcji na kwoty przewyższające zgromadzone przez niego środki na ROR, tym niemniej dokonywał je, będąc w błędnym przekonaniu, że są to transakcje rozliczane z tych środków. Powyższe mogło go narażać na:

- dokonywanie transakcji, których w innym przypadku by nie dokonał, gdyż liczyłby się z koniecznością pokrycia kosztów ich przeprowadzenia ze środków innych niż zgromadzone na ROR. Powyższe z pewnością w wielu sytuacjach stanowiło dla konsumenta problem, gdyż wymagało pozyskania przez niego środków na pokrycia zadłużenia powstałego w saldzie rachunku;
- konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z powstaniem ujemnego salda rachunku, np. opłat za monity kierowane przez Bank w celu wyegzekwowania powstałego zadłużenia (ujemnego salda rachunku).

W celu wykazania, że powyższe działanie Banku stanowi nieuczciwą praktykę rynkową konieczne jest ponadto wykazanie, że niniejsza praktyka rynkowa sprzeczna jest z dobrymi obyczajami. W związku z powyższym, zasadne jest zatem dokonanie oceny przesłanki nieuczciwości w kontekście naruszenia dobrych obyczajów. Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności (...) czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania³. W niniejszej sprawie dobre obyczaje należy ocenić jako prawo do rzetelnej i jednoznacznej informacji. Naruszenie tak rozumianych dobrych obyczajów zostało dokonane przez Bank poprzez zamieszczanie we wzorcu umowy postanowienia, którego treść była nieprawdziwa.

Jednocześnie zważyć należy, że przedmiotowa praktyka naruszyła także fundamentalną, znaną w każdym systemie prawnym i gospodarczym, zasadę, jaką jest obowiązek dotrzymywania umów (łac. *pacta sunt servanda*). Zasada ta wyraża się w tym, że zawartą umowę należy wykonać zgodnie z jej treścią. Zasady tej Bank nie dochował – wbrew treści umowy (postanowieniu zawartym w § 43 pkt 1 Regulaminu), rozliczał transakcje zbliżeniowe dokonywane w trybie offline również w ujemne saldo rachunku.

Wobec powyższego, w ocenie Prezesa Urzędu, działanie Banku polegające na przekazywaniu we wzorcach umów o kartę płatniczą do rachunków bankowych (kart debetowych) informacji wskazującej na rozliczanie transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych, dla których nie przyznano limitu kredytowego, jedynie do wysokości środków dostępnych na rachunku bankowym, podczas gdy w praktyce dochodziło do rozliczania dokonywanych za ich pomocą transakcji również w debet tego rachunku stanowiło nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr.

Ad C) Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma

³ tak: K. Pietrzykowski red., Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 2002 r., str. 804.

indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy⁴ stwierdził, iż nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.

Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Jak podnosi się w doktrynie, w pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się także działanie przedsiębiorcy skierowane wprawdzie do oznaczonych (zindywidualizowanych), ale za to dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym konsumentów tych łączy jakaś wspólna cecha rodzajowa. Wówczas poszkodowana zostaje pewna grupa konsumentów, nie będąca jedynie – z punktu widzenia przedsiębiorcy stosującego daną praktykę – zbiorowością przypadkowych jednostek, lecz stanowiącą określoną i odrębną kategorię konsumentów, reprezentującą w znacznym stopniu wspólne interesy⁵. Należy zatem przyjąć, że zbiorowy interes konsumentów nie musi odnosić się do nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować, gdyż brak indywidualizacji nie sprzeciwia się możliwości wyodrębnienia kategorii bądź zbioru konsumentów o pewnych cechach. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, którzy zawarli lub mogli zawrzeć umowę z Bankiem. Prezes Urzędu, podejmując zatem rozstrzygnięcie zawarte w niniejszej decyzji, nie opierał się na indywidualnych przypadkach przedstawianych przez konsumentów, a wziął pod uwagę działania Banku odnoszące się do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W omawianym przypadku naruszenie przejawiało się w prezentowaniu nieprawdziwych informacji, konsekwencją czego mogło być nieświadome i niepożądane przez konsumentów rozliczanie transakcji w ujemne saldo ROR oraz obciążanie ich kosztami działań windykacyjnych oraz odsetkami karnymi. Zbiorowy interes realizuje się natomiast poprzez fakt, iż potencjalnie wszyscy posiadacze wydanych przez Bank kart płatniczych umożliwiających dokonywanie transakcji zbliżeniowych w trybie offline narażeni zostali na

⁴ wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., I CKN 504/01.

⁵ M. Szydło, Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów, *Monitor Prawniczy* 2004/17/791.

negatywne skutki tej praktyki. Działanie to odnosiło się zatem do zbiorowości tych konsumentów, dla których skutek w ww. postaci był wspólny.

Stwierdzenie zaniechania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów

Na podstawie art. 27 ustawy w przypadku zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ustawy, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu przedmiotowej praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie stwierdzając zaniechanie jej stosowania.

W omawianym postępowaniu Bank już w 2013 roku wprowadził szereg zmian zmniejszających krąg konsumentów mogących być dotkniętymi skutkami zarzucanej praktyki (*vide*: część decyzji zawierająca poczynione przez Prezesa Urzędu ustalenia), tym niemniej całkowite zaniechanie praktyki nastąpiło dopiero 15 kwietnia 2014 r. – w dniu zastąpienia postanowienia wskazującego na rozliczanie transakcji dokonanych przy użyciu kart płatniczych, dla których nie przyznano limitu kredytowego, jedynie do wysokości środków dostępnych na rachunku bankowym, klauzulą w sposób transparenty informującą o zasadach rozliczenia transakcji dokonywanych za pomocą kart płatniczych, w tym ryzyku powstania ujemnego salda na ROR w sytuacji dokonywania transakcji zbliżeniowych w trybie offline.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt. I sentencji niniejszej decyzji.

II. Obowiązek publikacji

Prezes Urzędu nałożył na Bank, na podstawie art. 26 ust. 2 w zw. z art. 27 ust. 2 i 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, wskazany w sentencji obowiązek publikacji punktu I sentencji niniejszej decyzji – z uwzględnieniem numeru oraz daty wydania decyzji.

Decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz stwierdzająca zaniechanie jej stosowania może zawierać elementy dodatkowe, m.in. w postaci: zobowiązania przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o określonej treści lub formie lub zobowiązania do publikacji decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

W niniejszej sprawie Prezes Urzędu zdecydował o zobowiązaniu przedsiębiorcy do poinformowania konsumentów o stosowanej przez niego praktyce. Jak ustalono, Spółka zaniechała stosowania przedmiotowej praktyk naruszającej zbiorowe interesy konsumentów jeszcze przed wszczęciem przedmiotowego postępowania. W ocenie Prezesa Urzędu, niezbędne jest nałożenie obowiązku publikacji punktu I sentencji niniejszej decyzji – uwzględniając numer oraz datę wydania decyzji – na stronie internetowej przedsiębiorcy (w dacie wydania niniejszej decyzji jest to strona internetowa: <https://www.bankmillennium.pl/>) w ten sposób, że:

- odnośnik do treści punktu I sentencji zostanie umieszczony na stronie głównej w ciągu 30 (trzydziestu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji
- treść punktu I wraz odnośnikiem będzie utrzymywana na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 1 (jednego) miesiąca.

W ocenie Prezesa Urzędu, ww. obowiązek publikacyjny zmierza do przekazania szerokiemu kręgowi odbiorców (konsumentom – również tych którzy nie są klientami Banku - oraz innym profesjonalnym uczestnikom rynku) informacji o działaniu przedsiębiorcy uznanym za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Obowiązek ten spełni funkcję edukacyjną oraz prewencyjną; ma bowiem stanowić czytelną informację dla konsumentów i przedsiębiorców. Jednocześnie ma ostrzegać, że w przypadku braku dochowania przez przedsiębiorców wymaganych standardów i zastosowania podobnych praktyk muszą oni liczyć się z określonymi sankcjami. Prezes Urzędu wziął przy tym pod uwagę, że nałożony obowiązek publikacyjny na stronie internetowej nie będzie wiązał się z koniecznością poniesienia przez Bank dodatkowych istotnych kosztów i pozostanie irrelevantny dla jej sytuacji ekonomicznej.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

III. Koszty postępowania

Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 264 § 1 kpa, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze Spółką. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Spółkę kosztami postępowania w wysokości 34,60 zł (słownie: trzydzieści cztery złote sześćdziesiąt groszy).

Koszty niniejszego postępowania należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479 (28) § 2 kodeksu postępowania cywilnego w związku z art. 3 i 11 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 uokik w związku z 479³² § 1 i 2 kodeksu postępowania cywilnego oraz stosownie do art. 264 § 2 kpa w związku z art. 83 uokik, stronie przysługuje zażalenie za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji

i Konsumentów do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje:

Bank Millennium Spółka Akcyjna
ul. Stanisława Żaryna 2A
02-593 Warszawa